

Groene uitvaart

Een biologisch afbreekbare uitvaartkist, geen volgauto's maar een paardenkoets. Steeds vaker kiezen mensen voor een milieuvriendelijke begrafenis. Ideaal zet de mogelijkheden op een rijtje.

Cremeren of begraven? TNO concludeerde in 2011 dat cremeren net iets milieuvriendelijker is dan begraven. Want na een crematie kunnen metalen (zoals kunstgewrichten) worden teruggewonnen. Ze komen immers niet in de bodem terecht, zoals bij een begrafenis.

Gifstoffen Eigenlijk is de mens zelf het grootste milieuprobleem. Er zit nitriet in het lichaam, lood in de botten, cadmium in de nieren en kwik in het vet. Deze stoffen komen bij het cremeren in de lucht en bij begraven in de bodem en het grondwater.

Cryomeren Een toekomstig alternatief voor begraven of cremeren is vriesdrogen, oftewel 'cryomeren'. Bij deze techniek bevriest men het lichaam. Door trillingen valt het in de vorm van poeder uiteen, te vergelijken met de asresten na een crematie. De overblijfselen vergaan binnen een jaar tot compost en kunnen dienen als voeding voor bomen en struiken. Een Zweedse biologe heeft het proces ontwikkeld en in Nederland deed uitvaartorganisatie Yarden er onderzoek naar. Cryomeren wordt echter nog nergens ter wereld toegepast; ook in Nederland is het wettelijk verboden.

Voor elke kist een jonge boom Begraven worden in een kist van duurzaam gewonnen (FSC-gecertificeerd) hout? Dat kan. Uitvaartverzorger en -verzekeraar Monuta werkt daarvoor samen met Staatsbosbeheer, dat jaarlijks veel hout oogst uit Nederlandse bossen. Bovendien wordt voor elke verkochte kist een boom aangeplant in een van de bossen van Staatsbosbeheer. Monuta gebruikt bij enkele crematoria de restwarmte van crematies om het gebouw te verwarmen. www.monuta.nl/voor-de-uitvaart/groene-uitvaart

'Hemelse manden' In plaats van de reguliere gelakte doodskist met metalen handvaten kunt u kiezen voor een groen alternatief. De 'hemelse manden' van Dagmar Ritzen zijn doodskisten gemaakt van wilgentenen, oftewel snoeiafval. De kisten zijn aan de binnenkant bekleed met onbehandeld katoen. Een mand zorgt ook voor een sfeervolle begrafenis. Een doorsnee doodskist voelt kouder aan, hoort Ritzen van veel mensen. Sinds 1991 is het mogelijk om in Nederland begraven of gecremeerd te worden zonder kist, maar in doeken gewikkeld. Zo'n lijkwade mag alleen van natuurlijke materialen zijn, zoals katoen, linnen, zijde, wol of vilt. Via het internet vindt u een aanbod van eenvoudige katoenen tot exclusieve handgeweven waden. Ook mogelijk: een kist van karton, bamboe of zelfs bananenblad, met fairtradekeurmerk. www.hemelsemanden.nl
www.greencoffins.nl

Natuurbegraafplaatsen Natuurbegraafplaatsen zijn in opkomst, zoals Bergerbos in Limburg, Heidepol in Arnhem en Natuurbegraafplaats Hillig Meer op de Drentse Hondsrug. Traditionele grafmonumenten kom je hier niet tegen. In plaats daarvan worden struiken, een grote kei of een stuk boomstam – al dan niet met opschrift – gebruikt. De begraafplaats in Arnhem zal waarschijnlijk slechts dertig jaar bestaan, verwacht de eigenaar. Dan zijn alle zeventuizend plekken vergeven en worden de gebouwen op het terrein afgebroken. De natuur neemt het weer over. Het mooie is dat de graven niet worden geruimd; de lichamen blijven er voor 'eeuwig' op hun plek liggen. www.natuurbegravennederland.nl

Paardenkoets Wist u dat het vervoer de grootste vervuiling veroorzaakt bij uitvaarten? De gasten komen naar de uitvaart met de auto, er is een stoet met volgauto's en vervoer van en naar het rouwcentrum. Dit alles veroorzaakt veel uitstoot van uitlaatgassen en verbruikt brandstof. Tegenwoordig staan er daarom bij sommige uitvaartcentra fietsen klaar in plaats van rouwauto's. Of er wordt een bus of zelfs een paardenkoets gehuurd. www.stalhouderijlaheij.nl/rouw

Rouwauto op groen gas Passend Afscheid is de enige uitvaartorganisatie in Nederland die beschikt over een eigen, milieuvriendelijke rouwauto die rijdt op groen gas. De auto is voorzien van een op maat gemaakt, professioneel binnenwerk met een milieubewuste inrichting van bamboe, een milieuvriendelijk alternatief voor hardhout. www.passendafscheid.nl

Memorial Reefs Eind jaren tachtig bedachten twee Amerikaanse studenten de 'reef ball', een stenen bal die op de bodem van de oceaan uitgroeit tot een levendig rif. De schoonvader van een van de bedenkers wilde dat na zijn dood zijn as werd verwerkt in een rifbal. Zo ontstonden de Memorial Reefs, verspreid in de oceaan rond de Verenigde Staten. www.eternalreefs.com

Tips voor een groene uitvaart

- Kies een uitvaartcentrum dat goed bereikbaar is met het openbaar vervoer. Zorg ervoor dat de afscheidsceremonie, de condoleance en de begrafenis op loopafstand van elkaar plaatsvinden.
- Een bos biologische bloemen of een zelf geplukt veldboekje kan een prima alternatief zijn voor milieubelastende snijbloemen.
- Nabestaanden willen steeds vaker iets persoonlijks in de kist plaatsen, zoals een sieraad of foto. Het is beter om geen materialen in de kist achter te laten waardoor schadelijke stoffen kunnen vrijkomen.
- Wie de overledene thuis wil opbaren, kan als alternatief voor elektrische koeling kiezen voor graszoden. www.corvus-uitvaartzorg.nl/groene-uitvaart. ■

LEES VERDER
WWW.

Meer tips en achtergronden vindt u op: www.groene-uitvaart.nl